

Creatief bezig zijn is niet alleen leuk en leerzaam, maar het heeft ook invloed op de gezondheid en het welzijn van kinderen. 'Kunst kan zelfs pijnstillend werken,' vertelt Daphne Voormolen, arts foetale geneeskunde in het Utrechtse Wilhelmina Kinderziekenhuis. Ze richtte daarom Stichting Kunst Salon op. Haar missie: zoveel mogelijk kinderen met kunst in aanraking laten komen.

TEKST FRIDA NOORDZIJ
FOTO'S STICHTING KUNST SALON

De helende kracht van kunst

Daphne heeft al van jongs af aan twee passies: verloskunde en kunst. 'Toen ik een keuze moest maken voor mijn studie, twijfelde ik: word ik dokter of ga ik de kant van kunst op? Ik koos ervoor om dokter te worden, met de gedachte dat ik kunst er makkelijker naast zou kunnen doen.' Daphne houdt zich als arts foetale geneeskunde bezig met gecompliceerde zwangerschappen, waaronder 'veel zwangerschapsverlies', en medische problemen bij het ongeboren kind. 'De magie van zwangerschap en het moederschap dat daaraan gekoppeld zit, heeft altijd mijn interesse gehad,' vertelt ze. 'Nu begeleid ik ouders die een

kindje verwachten bij moeilijke periodes en keuzes die zij moeten maken.'

CREATIEF OPGEVOED

Daphne groeide op in een groot gezin. Ze is de oudste van zes kinderen. 'Binnen ons gezin werden we vrij creatief opgevoed. Mijn ouders daagden ons uit om nieuwe dingen te ontdekken en te maken en stimuleerden een brede interesse in mensen en de wereld om ons heen.' Op de middelbare school ontstond haar passie voor kunst, naast haar toenemende belangstelling voor verloskunde. 'Ik heb heel erg gezocht: hoe kan ik die twee dingen naast elkaar gebruiken? Ik voelde

een sterke behoefte om kunst in te zetten voor gezondheid en welzijn.' Als moeder brengt ze haar passie voor kunst over op haar kinderen; een tweeling - zoon en dochter - van 8 jaar en een zoon van 6 jaar. 'Vanaf dat ze een kwast vast konden houden ben ik met mijn kinderen gaan schilderen, maar ook kunst gaan bekijken in musea. Hoe klein kinderen ook zijn, er is altijd wat te beleven in een museum. Daar zit geen minimum leeftijd aan.'

MUSEUM IN HET ZIEKENHUIS

Op professioneel vlak combineert Daphne haar twee passies binnen de Stichting Kunst Salon, die begon in het Wilhelmina

Kinderziekenhuis. 'Het uitgangspunt is dat kunst veel meer is dan alleen naar mooie plaatjes kijken; het is een manier om creativiteit en nieuwsgierigheid te stimuleren. Eigenschappen die van nature in kinderen zitten. Ik ging met groepen kinderen schilderen en merkte hoeveel kunst – en het verdiepen in kunst – kan

TIPS PER LEEFTIJDSGROEP

Jonge kinderen: 'Allereerst een praktische tip: met de allerkleinsten kun je heel makkelijk met water schilderen. Verf geeft dan soms een boel viezigheid. Je kunt in plaats daarvan ook verschillende kleuren papier gebruiken voor een leuk effect. Of pak water en laat kinderen met een kwast buiten op straat, op de tegels of de schutting verven.'

Kleuters: 'Voor deze leeftijd is het leuk om verschillende soorten "gereedschap" aan te bieden: een dikke of dunne kwast, een verfrroller, een plastic paletmesje, een schuursponsje in stukjes geknipt met een ruwe en zachte kant, een tak. Maar kies ook eens voor iets anders dan een wit papier om op te verven: een stuk karton, schuurpapier, ribbelpapier, een servetje of een plank. Varieer en geef kinderen opties om mee te experimenteren.'

Bso-kinderen: 'Bij oudere kinderen merk je dat ze juist die inspiratie van een museum of kunstboek heel leuk vinden. Of zet eens muziek op tijdens het schilderen, dat geeft ontspanning. En ga naar buiten. Geef de kinderen een groot canvas en laat ze samen werken aan een schilderij. Of kies eens voor het fysieke; werk met grote rollers, of wat er ook maar beschikbaar is aan gereedschap. En ga met flinke klodders te werk.'

bijdragen aan het welzijn van kinderen.' In het kinderziekenhuis bouwt Daphne een klein museum voor de kinderen. 'Eerst kijken we naar kunstwerken en we praten er samen over. Vervolgens worden de kinderen geïnspireerd om zelf iets te maken, zonder dat ze hoeven te kopiëren. Het gaat erom dat er een idee ontstaat en dat het kind vrijblijvend aan de slag kan gaan.'

LEREN VAN KUNST

Door met kunst bezig te zijn, ontdekken kinderen hun verbeeldingskracht – 'er is zoveel mogelijk als je je verbeelding gebruikt' – en problemen oplossen. 'Als kinderen schilderen, leren ze omgaan met teleurstelling', legt Daphne uit. 'Ze leren dat het niet altijd gaat zoals gepland – een kleur ziet er anders uit, een lijntje staat anders op papier dan je wilt – en moeten oplossingen bedenken. Dat is een waardevolle vaardigheid.'

Ook in het samen bespreken van de kunst zit een leerzaam aspect. Daphne: 'Als je samen over kunst praat en open vragen stelt, merken kinderen dat iedereen iets anders ziet of vindt, terwijl we naar hetzelfde beeld kijken. Je leert dat er verschillen in interpretatie zijn: er is geen goed of fout. Hiermee train je niet alleen communicatieve, maar ook sociale vaardigheden.'

GEZONDHEID

Kunst heeft bewezen een positieve invloed op de gezondheid van een kind. In het Wilhelmina Kinderziekenhuis ziet Daphne dat kinderen minder pijn ervaren, en dus minder pijnstilling nodig hebben, als ze met schilderen bezig zijn. 'Maar ook voor kinderen die niet ziek zijn, is creatief bezig zijn helend. Zet maar eens een rustig muziekje op terwijl je schildert met een groep kinderen. Schilderen kan rust brengen, vooral in deze tijd van overprikkeling en een snel tempo. Het geeft kinderen vrijheid en de mogelijkheid zich op een andere manier te uiten. Dat kan een ontlading zijn. Zeker jonge kinderen die zich verbaal niet kunnen uitdrukken, kunnen hierin een uitlaatklep vinden.' <

INSPIRATIE

Inspiratie kunnen we natuurlijk opdoen in de vele uiteenlopende musea die Nederland rijk is, maar dat hoeft niet, stelt Daphne. 'Je kan niet altijd met een groep kinderen naar een museum, maar er is ook veel kunst te vinden in de openbare ruimte. Denk aan parken, op de muren in de stad of het gemeentehuis. Maar ook zijn er kinderkunstboeken met hele leuke verhalen over bijvoorbeeld een specifieke kunstenaar of kunststroming. Dat geeft je een uitgangspunt of idee om mee verder te bouwen aan een creatieve, kunstzinnige activiteit.'

'Kinderen ervaren minder pijn als ze met schilderen bezig zijn'

WORKSHOPS

Daphne geeft met Stichting Kunst Salon workshops aan professionals die met kinderen werken, waaronder gastouders. Ze biedt praktische tips over hoe ze met kinderen kunst kunnen beleven, zonder dat ze daarvoor veel kennis van kunst nodig hebben. 'Laat kennis geen drempel zijn om met kunst aan de slag te gaan. Het gaat niet over weten, maar over voelen, doen en samen beleven.'

<https://stichtingkunstsalon.nl>

DAPHNE VOORMOLEN